

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát
Matiční 20, 702 00 Ostrava**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-1209/24-T
Sp. zn. ČŠIT-S-259/24-T

Název	Dům dětí a mládeže, Orlová, příspěvková organizace
Sídlo	Masarykova třída 958, Lutyně, 735 14 Orlová
E-mail	jana.sertlerova@ddm-orlova.cz
IČO	75 122 073
Identifikátor	674 107 217
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jana Šertlerová
Zřizovatel	město Orlová
Místa inspekční činnosti	Energetiků 940, Orlová–Lutyně ZŠ a ZUŠ Petřvald, příspěvková organizace, Školní 246, 735 41 Petřvald Gymnázium a Obchodní akademie, Orlová, příspěvková organizace, Masarykova třída 1313, 735 14 Orlová–Lutyně Masarykova třída 958, Orlová–Lutyně
Inspekční činnost na místě	9. 5. 2024 – 14. 5. 2024

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu. Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu.

Charakteristika

Dům dětí a mládeže Orlová, příspěvková organizace (dále „DDM“) poskytuje výchovu, vzdělávání, zájmovou, osvětovou, táborovou a tematickou rekreační činnost pro děti, žáky, studenty, pedagogické pracovníky, popřípadě další osoby, bez ohledu na místo jejich trvalého pobytu nebo jiné podmínky.

DDM využívá vlastní prostory na adrese Masarykova 958, Orlová-Lutyně, dvě odloučená pracoviště, Odloučené pracoviště spontánních aktivit – Klub Spirála („OPSA“), Energetiků 940, Orlová-Lutyně, Turistická základna Krásná, U Mohyly 284, Pražmo a čtyři místa poskytovaného vzdělávání, zejména pro zájmové útvary se sportovním zaměřením.

V termínu inspekční činnosti bylo evidováno v pravidelných zájmových činnostech 664 účastníků zájmového vzdělávání (z toho 112 dětí, 552 žáků a 95 ostatních) v rámci 70 zájmových útvarů.

Přehledné informace o činnosti DDM jsou dostupné na nástěnkách a informačních tabulích v prostorách organizace, na webových stránkách DDM, na sociálních sítích, činnost DDM je prezentována ve školách, v rámci lokálního tisku, rozhlasu a na vystoupeních a akcích pro veřejnost.

Hodnocení podmínek vzdělávání

DDM organizuje činnost v souladu se zásadami zájmového vzdělávání. Pestrou skladbou zájmových kroužků a kurzů nabízí zapojení všem věkovým kategoriím, v oblasti estetické a kulturní, přírodovědné, technické a výpočetní techniky, sportu a tělovýchovy, tanečních a pohybových aktivit, táborové a rekreační činnosti.

Vzdělávací aktivity zajišťuje stabilní a odborně kvalifikovaný tým pedagogických pracovníků, v čele s ředitelkou s dlouholetou zkušeností vedení DDM. Ředitelka má vytvořenou organizační strukturu, kde vhodně delegovala některé dílčí řídicí kompetence na zástupkyni ředitelky a vedoucího odloučeného pracoviště Mateřského centra a Klubu Spirála, pracovní úkoly pedagogických pracovníků zakotvila v organizačním řádu. Řízení a koordinaci DDM uskutečňuje zejména prostřednictvím porad vedení, provozními poradami všech zaměstnanců, pedagogickou radou a pokyny jednotlivým podřízeným zaměstnancům. Součástí všech porad bývá pravidelné hodnocení činnosti zájmových útvarů, se kterým se však dále systematicky a koncepčně aktivně nepracuje. Informace o dění v DDM ředitelka získává každodenním kontaktem se zaměstnanci i účastníky a rozhovory s nimi.

V DDM působí osm interních pedagogů volného času způsobilých k vykonávání této činnosti a 42 externích pedagogů volného času, z nichž dvě třetiny mají potřebnou pedagogickou kvalifikaci, což neovlivňuje kvalitu vzdělávacího procesu. Pedagogové spolu aktivně spolupracují, sdílejí zkušenosti, jež vedou nejen k jejich osobnímu rozvoji, ale i k účelnému naplňování zájmové činnosti. Další vzdělávání probíhá podle individuálních potřeb a aktuálních priorit DDM.

Hlavním zdrojem financování činnosti DDM byla dotace ze státního rozpočtu, nemalá část rozpočtu je tvořena vlastními příjmy z činností a úzkou spoluprací se zřizovatelem. DDM se aktivně zapojuje do projektů Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, kraje, nadací (Nadace OKD, Nadace ČEZ, Nadační fond Veolia), což umožňuje realizaci pestrých činností, vedoucích k naplnění nabídky DDM.

Budova DDM prošla od poslední inspekční činnosti vnitřní i vnější rekonstrukcí. K realizaci školního vzdělávacího programu dům dětí a mládeže využívá v hlavní budově učebny k pohybovým aktivitám, odborné učebny, prostory pro další aktivity, jako je herna pro děti, divadelní sál, audiovizuální sál a internetová klubovna, v Klubu Spirála pak herny pro spontánní aktivity, sály pro pohybové aktivity, učebny pro kreativní kroužky, a především venkovní prostory s vybudovaným hřištěm na beach volejbal, multifunkční hřiště s umělým povrchem, pergolu, dětské hřiště s hracími prvky. Prostory jsou účelné, estetické, bezpečné a odpovídající současným požadavkům pro činnost. Výzdoba DDM je pravidelně aktualizována a sleduje práce účastníků. Pronajaté prostory pro činnost zejména sportovních útvarů v základních školách, střední škole i zimním stadionu nabízejí kvalitní podmínky k rozvoji dovedností účastníků. Materiální podmínky jsou na velmi dobré úrovni, stále se zlepšují díky zapojení do projektů a podpoře zřizovatele.

Účastníci vzdělávání jsou způsobem přiměřeným jejich věku poučováni o bezpečnosti a ochraně zdraví při vzdělávacích aktivitách. Vstupy do budov jsou v době činnosti personálně zajištěny, což minimalizuje nebezpečí vniknutí cizích osob.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Zájmové vzdělávání probíhalo podle aktuálního školního vzdělávacího programu. Bohatou nabídkou činností zahrnujících také osobnostně sociální výchovu DDM zajišťovalo kvalitní primární prevenci sociálně patologických jevů.

Všechny sledované aktivity měly jasně stanovené vzdělávací cíle s ohledem na věk a individuální možnosti účastníků. V zájmových útvarech panovala podnětná, příjemná, tvořivá, pracovní atmosféra a vzájemný respekt. Realizace činností byla velmi dobře promyšlená, zvolené metodické postupy i připravené pomůcky nabízely aktivní zapojení všech účastníků do zájmového vzdělávání a prožití vlastního úspěchu. Vlastní iniciativa účastníků byla podporována pozitivní motivací, pochvalou či povzbuzením, hodnocení jejich práce bylo smysluplné, adresné a probíhalo průběžně. Účastníci zájmového vzdělávání respektovali pokyny pedagogů, otevřeně s nimi komunikovali a konzultovali postup své práce, přičemž uplatňovali vlastní představivost i kreativitu.

Profesionálním přístupem vynikaly obory zaměřené na tanec a sport, ve kterých účastníci dosahují kvalitních úspěchů na soutěžích i při vystoupení. Zkušení pedagogové nastavili vyvážený obsah činností, aby zajistili nejen kvalitní výkony, ale především radost z pohybu a motivaci se neustále zlepšovat. Respektovány přitom byly jejich individuální potřeby, bezpečnost při provádění aktivit.

Účinná kooperace ve skupině a efektivní spolupráce účastníků při řešení teoretických i praktických úkolů se projevila v přírodovědných kroužcích, které cíleně prohlubovaly kladný vztah k přírodě a její ochraně.

Oblast výpočetní techniky podporuje ovládání a využívání informačních a komunikačních technologií, je založena na individuálním i na skupinovém objevování nových poznatků a zdokonalování již zvládnutých dovedností. Kromě seznamování s poznatky v oblasti techniky si účastníci zdokonalovali jemnou motoriku a rozvíjeli logické i technické myšlení.

V útvarech zaměřených na estetiku byly nenásilně propojovány praktické rukodělné aktivity s upevňováním teoretických odborných znalostí. Činnosti podněcovaly rozvoj představivosti, kreativity a fantazie všech účastníků.

Zapojení dětí a žáků do demokratického procesu umožňuje Studentský parlament, jehož cílem je podílet se na společenském dění a na koncepci vývoje města v oblasti, které se dotýkají života dětí a mládeže.

Spontánní i řízené činnosti rodičů s dětmi mladšími tří let probíhaly v dopoledních hodinách v „Mateřském centru Bejbáček“.

DDM naplňuje charakter otevřeného zařízení, zajišťuje celoroční přístup všem zájemcům. Účastníkům bez vyhraněného zájmu umožňuje účast v rámci spontánní činnosti. Ta je zajištěna prostřednictvím „Klubu Spirála“, který je otevřen ve všedních dnech během školního roku.

Pro děti i dospělé s handicapem a jejich rodiče je zajištěna pravidelná činnost v „Klubu Kudy Kam“, který nabízí možnosti osobního, fyzického a mentálního rozvoje pro handicapované osoby.

Hlavní strategický cíl pro zájmové vzdělávání využívat kvalitně a smysluplně volný čas, promítnout své zájmy do organizovaných aktivit s možností seberealizace, prožití úspěchu byl prostřednictvím těchto sledovaných činností naplňován.

Hodnocení výsledků vzdělávání

DDM respektoval při svých činnostech rovný přístup ke vzdělávání, pravidelná zájmová činnost a další aktivity byly organizovány s dostupností pro všechny účastníky, kteří mohli efektivně trávit volný čas v aktivitách podle vlastního výběru, zažít pocit vlastního rozvoje a úspěchu při různorodých činnostech.

Systematickou prací všech zaměstnanců organizace je vytvořeno v DDM bezpečné a přátelské klima podporující kvalitní průběh zájmového vzdělávání. Zpětnou vazbu získává ředitelka nejen od pedagogických pracovníků, ale také od zákonných zástupců, při neformálním setkávání, na soutěžích či příležitostných akcích. Kvalitu vzdělávání dokazují také výsledky, zejména v tanci a sportu, které jsou prezentované prostřednictvím soutěží, přehlídek a festivalů, kterých se děti i žáci účastní v rámci České republiky i mezinárodně.

Vedle pravidelných, spontánních i individuálních činností DDM úspěšně organizuje pro základní a mateřské školy výukové programy v oblasti environmentální výchovy i příležitostné akce jako jsou sportovní, výtvarné, recitační soutěže, workshopy, akce studentského parlamentu. Pro veřejnost pak různé výstavy, besedy, Den dětí, Den Země a další akce, kterými podporuje aktivní zapojení do života města, kdy účinně spolupracuje se zřizovatelem a širokým spektrem vnějších partnerů.

Každoročně během prázdnin DDM, OPSA – Klub Spirála a Mateřské centrum Bejbáček, organizují rozsáhlou nabídku pobytových táborů, odborných soustředění i příměstských táborů, o které je trvalý zájem ze strany účastníků i jejich rodičů.

Svou činností se tak DDM stává klíčovou institucí pro město, protože poskytuje bezpečné a podpůrné prostředí pro nejmladší občany. Je to místo, kde se setkávají, učí, tvoří a rozvíjejí se, tím přispívají ke kvalitě života ve městě.

Závěry

Vývoj školského zařízení

- Od poslední inspekční činnosti ve školním roce 2015/2016 došlo k rekonstrukci a modernizaci vnitřních i vnějších prostor budovy Domu dětí a mládeže.
- Ke snížení počtu zájmových útvarů ze 71 na 70.
- Doporučení z minulé inspekční činnosti usilovat o revitalizaci budov ve správě a výpůjčce v Orlové–Lutyni se podařilo jen částečně, budovu Klubu Spirála se stále nepodařilo revitalizovat.

Silné stránky

- DDM účinně spolupracuje se zřizovatelem a dalšími partnery, vhodně rozvíjí sounáležitost s městem a regionem. (1.5)
- Pedagogové podporují rozvoj demokratických hodnot a občanské angažovanosti (zájmový útvar Studentské zastupitelstvo). (3.4)
- Metodicky nastavený systém účelné podpory rozvoje účastníků zájmového vzdělávání ve sportovní, taneční oblasti má pozitivní dopad na jejich úspěšné výsledky na krajské, republikové i mezinárodní úrovni. (5.3)
- Empatický přístup pedagogů volného času k účastníkům navozuje příjemnou atmosféru a uplatňuje vstřícný a respektující přístup. (3.2)
- Středisko zajišťuje příznivé sociální podmínky pro zapojení všech účastníků do zájmových a spontánních činností. (6.1)
- Pozitivní klima ve školském zařízení a široká nabídka volnočasových aktivit umožňuje kvalitní trávení volného času účastníků vzdělávání a podporuje rozvoj sociálních a občanských kompetencí. (6.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Vedení školského zařízení s hodnocením činnosti zájmových útvarů systematicky a koncepčně nepracuje, což snižuje efektivitu dlouhodobého plánování. (2.1)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školského zařízení

- Zaměřit se na využívání hodnocení k efektivnímu dlouhodobému plánování.
- Nastavit efektivní pravidla pro zajištění bezpečnosti v širším slova smyslu, pro konání akcí mimo DDM, účastníky vhodně a cíleně před každou akcí upozornit na možná rizika a poučit o způsobech chování v případě nehody.
- Nadále podporovat doplnění kvalifikace externích pedagogů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školského zařízení ve lhůtě do 7 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program platný ve školním roce 2023/2024
2. Nabídka zájmových činností na školní rok 2023/2024 a časový rozvrh platný v době inspekční činnosti
3. Koncepce rozvoje DDM Orlová
4. Plán činnosti ve školním roce 2023/2024
5. Plán kontrolní a hospitační činností na školní rok 2023/2024
6. Organizační řád DDM Orlová platný ve školním roce 2023/2024
7. Vnitřní řád DDM Orlová platný ve školním roce 2023/2024
8. Záznamy z jednání pedagogické rady a provozních porad ve školním roce 2023/2024
9. Deníky zájmových útvarů vedené ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
10. Personální dokumentace pedagogických pracovníků vedená ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
11. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví účastníků ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
12. Vybraná dokumentace za rok 2022 a 2023 k hodnocení materiálních a finančních podmínek
13. Hodnocení činností za školní rok 2022/2023

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Barbara Raszyková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Kateřina Lazarová, školní inspektorka

Mgr. Dagmar Šírová, školní inspektorka

Bc. Marcela Zahradníková, kontrolní pracovnice

5. 6. 2024